

Przestępstwa narkotykowe i dopalacze

———— Komentarz ————

Wojciech Górowski / Dominik Zajac
redakcja

Autorzy

Wojciech Górowski
Mikołaj Iwański
Jan Jodłowski
Mikołaj Małeck
Małgorzata Pyrcak-
Górowska

Tomasz Sroka
Szymon Tarapata
Katarzyna Witkowska-
Moździerz
Dominik Zajac
Witold Zontek

Kraków 2019

Ramowy spis treści

Wykaz skrótów	13
Przedmowa	15
Zagadnienia ogólne	17
Dominik Zając	
Artykuł 53	61
Wojciech Górowski	
Artykuł 54	93
Wojciech Górowski	
Artykuł 55	105
Dominik Zając	
Artykuł 56	129
Mikołaj Matecki	
Artykuł 57	173
Mikołaj Matecki	
Artykuł 58	191
Katarzyna Witkowska-Moździerz	
Artykuł 59	221
Katarzyna Witkowska-Moździerz	
Artykuł 60	233
Katarzyna Witkowska-Moździerz	
Artykuł 61	241
Jan Jodłowski	
Artykuł 62	255
Witold Zontek	
Artykuł 62a, 62b	269
Witold Zontek	

Artykuł 63	279
Dominik Zając	
Artykuł 64	305
Witold Zontek	
Artykuł 65	313
Mikołaj Iwański	
Artykuł 66	319
Mikołaj Iwański	
Artykuł 67	323
Mikołaj Iwański	
Artykuł 68	327
Dominik Zając	
Artykuł 70	335
Szymon Tarapata	
Artykuł 70a	357
Małgorzata Pyrcak-Górowska	
Artykuł 71	371
Małgorzata Pyrcak-Górowska	
Artykuł 72	401
Małgorzata Pyrcak-Górowska	
Artykuł 73	415
Małgorzata Pyrcak-Górowska	
Artykuł 73a	417
Małgorzata Pyrcak-Górowska	
Artykuł 74	427
Małgorzata Pyrcak-Górowska	
Artykuł 165 k.k.	433
Tomasz Sroka	
Bibliografia	487
Autorzy	497
Afiliacje	501

Szczegółowy spis treści

Wykaz skrótów	13
Przedmowa	15
Zagadnienia ogólne	17
1. Uwagi wprowadzające	17
2. Dobro prawne w przypadku przestępstw z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	18
2.1. Zdrowie publiczne	20
2.2. Indywidualne życie i zdrowie	25
2.3. Monopol państwa	29
2.4. Obyczajność	30
3. Czynniki rzutujące na stopień społecznej szkodliwości przestępstw narkotykowych	31
3.1. Rodzaj środka bądź substancji	31
3.2. Cel czynności wykonawczej	34
4. Podstawowe definicje określające przedmioty czynności wykonawczych	35
4.1. Substancja psychotropowa	38
4.1.1. Popularne substancje psychotropowe – charakterystyka	44
4.2. Środek odurzający	46
4.2.1. Popularne środki odurzające – charakterystyka	48
4.3. Nowa substancja psychoaktywna	51
4.4. Środek zastępczy	53
5. Zasięg eksterytorialnego zastosowania przepisów karnych u.p.n.	54
6. Regulacje intertemporalne	58
Artykuł 53	61
1. Uwagi wprowadzające	61
2. Artykuł 53 ust. 1 u.p.n.	63
2.1. Wytwarzanie	63
2.2. Przetwarzanie	66
2.3. Przerób	67
2.4. Strona podmiotowa	69

Szczegółowy spis treści

2.5. Zagrożenie karą i środki karne	69
3. Typ kwalifikowany (art. 53 ust. 2 u.p.n.)	71
3.1. Znaczna ilość	71
3.2. Działanie w celu osiągnięcia korzyści osobistej i majątkowej	81
3.3. Strona podmiotowa	82
3.4. Błąd co do znamienia kwalifikującego „znaczna ilość”	83
3.5. Zagrożenie karą i środki karne	85
4. Zbieg przepisów ustawy i zbieg przestępstw	86
Artykuł 54	93
1. Uwagi wprowadzające	93
2. Znamiona przedmiotowe	97
2.1. Znamiona czasownikowe	97
2.2. Przyrzędy i naczynia	99
2.3. Artykuł 54 ust. 1 pkt 2 u.p.n. (przystosowywanie)	101
2.4. Artykuł 54 ust. 2 pkt 2 u.p.n. (wejście w porozumienie)	102
3. Strona podmiotowa (art. 54 ust. 1 i 54 ust. 2 u.p.n.)	102
4. Zbieg przepisów ustawy i zbieg przestępstw	103
5. Zagrożenie karą i środki karne	104
Artykuł 55	105
1. Uwagi wprowadzające	105
2. Artykuł 55 ust. 1 u.p.n.	109
2.1. Przywóz	109
2.2. Wywóz	111
2.3. Przewóz	111
2.4. Wewnątrzspółnotowe nabycie	113
2.5. Wewnątrzspółnotowa dostawa	116
2.6. Wbrew przepisom ustawy	117
2.7. Strona podmiotowa	118
2.8. Zagrożenie karą i środki karne	118
3. Artykuł 55 ust. 2 u.p.n.	119
4. Artykuł 55 ust. 3 u.p.n.	121
4.1. Znamiona typu kwalifikowanego	121
4.2. Wymiar kary	123
5. Zbieg przepisów ustawy i zbieg przestępstw	126
Artykuł 56	129
1. Uwagi wprowadzające	129
2. Artykuł 56 ust.1 u.p.n.	131
2.1. Wprowadzanie do obrotu	131
2.2. Uczestniczenie w obrocie	138
2.3. Środki odurzające, substancje psychotropowe, stoma makowa, nowe substancje psychoaktywne	144
2.4. Wbrew przepisom art. 33–35, art. 37, art. 40 i art. 40a u.p.n.	145
2.5. Strona podmiotowa	150
2.6. Zagrożenie karą i środki karne	150
3. Artykuł 56 ust. 2 u.p.n.	155
3.1. Przesłanki wypadku mniejszej wagi	155

Szczegółowy spis treści

3.2. Wymiar kary	161
4. Artykuł 56 ust. 3 u.p.n.	163
4.1. Znamiona typu kwalifikowanego	163
4.2. Wymiar kary	166
5. Zbieg przepisów ustawy i zbieg przestępstw	167
Artykuł 57	173
1. Uwagi wprowadzające	173
2. Typy karalnych czynności przygotowawczych	174
3. Czynienie przygotowań	177
4. Strona podmiotowa	181
5. Stosunek do innych przepisów	183
6. Zbieg przepisów ustawy i zbieg przestępstw	184
7. Zagrożenie karą i środki karne	189
Artykuł 58	191
1. Uwagi wprowadzające	191
2. Artykuł 58 ust. 1 u.p.n.	194
2.1. Działanie wbrew przepisom ustawy	194
2.2. Udzielenie innej osobie środka odurzającego lub substancji psychotropowej	194
2.3. Ułatwienie innej osobie użycia środka odurzającego lub substancji psychotropowej	195
2.4. Umożliwienie innej osobie użycia środka odurzającego lub substancji psychotropowej	198
2.5. Nakłanianie innej osoby do użycia środka odurzającego lub substancji psychotropowej	198
2.6. Skutek	200
2.7. Strona podmiotowa	210
2.8. Zagrożenie karą i środki karne	210
3. Artykuł 58 ust. 2 u.p.n.	211
3.1. Młodetni	211
3.2. Udzielenie innej osobie środka odurzającego lub substancji psychotropowej w znacznych ilościach	213
3.3. Strona podmiotowa	217
3.4. Wymiar kary	218
4. Zbieg przepisów ustawy i zbieg przestępstw	218
Artykuł 59	221
1. Uwagi wprowadzające	221
2. Artykuł 59 ust. 1 u.p.n.	222
2.1. Strona przedmiotowa	222
2.2. Strona podmiotowa	223
2.3. Zagrożenie karą i środki karne	224
3. Artykuł 59 ust. 2 u.p.n.	226
3.1. Strona przedmiotowa	226
3.2. Strona podmiotowa	226
3.3. Zagrożenie karą i środki karne	227
4. Artykuł 59 ust. 3 u.p.n.	227
5. Zbieg przepisów ustawy i zbieg przestępstw	231

Artykuł 60	233
1. Uwagi wprowadzające	233
2. Zakład gastronomiczny	234
3. Lokal rozrywkowy	234
4. Prowadzenie innej działalności usługowej	235
5. Posiadanie wiarygodnej wiadomości o popełnieniu przestępstwa określonego w art. 56, 58 lub 59 u.p.n.	235
6. Teren zakładu lub lokalu	237
7. Niezwłoczne zawiadomienie organów ścigania	238
8. Strona podmiotowa	238
9. Zagrożenie karą i środki karne	239
10. Zbieg przepisów ustawy i zbieg przestępstw	240
Artykuł 61	241
1. Uwagi wprowadzające	241
2. Znamiona czynności wykonawczych	244
3. Wbrew przepisom ustawy, rozporządzenia 273/2004 lub rozporządzenia 1111/2005	245
4. Przedmiot czynności wykonawczej	246
5. Strona podmiotowa	247
6. Zagrożenie karą i środki karne	247
7. Zbieg przepisów ustawy i zbieg przestępstw	251
Artykuł 62	255
1. Uwagi wprowadzające	255
2. Artykuł 62 ust. 1 u.p.n.	257
2.1. Posiadanie	257
2.2. Strona podmiotowa	262
2.3. Zagrożenie karą i środki karne	262
3. Artykuł 62 ust. 3 u.p.n.	263
4. Typ kwalifikowany	265
5. Zbieg przepisów ustawy i zbieg przestępstw	265
Artykuł 62a, 62b	269
1. Artykuł 62a u.p.n.	269
2. Artykuł 62b ust. 1 i 2 u.p.n.	276
3. Artykuł 62b ust. 3 u.p.n.	277
Artykuł 63	279
1. Uwagi wprowadzające	279
2. Artykuł 63 ust. 1 u.p.n.	280
2.1. Uprawianie	280
2.2. Mak	283
2.3. Konopie inne niż włókniste	284
2.4. Krzewy koki	289
2.5. Wbrew przepisom ustawy	289
2.6. Strona podmiotowa	289
2.7. Zagrożenie karą i środki karne	290
3. Artykuł 63 ust. 3 u.p.n.	290
3.1. Znamiona typu kwalifikowanego	290

Szczegółowy spis treści

3.2. Zagrożenie karą i środki karne	293
4. Artykuł 63 ust. 2 u.p.n.	293
4.1. Zbieranie	293
4.2. Przedmioty czynności wykonawczej: mleczko makowe, opium, słoma makowa, liście koki, żywica lub ziele konopi innych niż włókniste	294
4.3. Strona podmiotowa	296
4.4. Zagrożenie karą i środki karne	297
5. Zbieg przepisów ustawy i zbieg przestępstw	297
Artykuł 64	305
1. Uwagi wprowadzające	305
2. Artykuł 64 ust. 1 u.p.n.	306
3. Artykuł 64 ust. 2 u.p.n.	310
4. Artykuł 64 ust. 4 u.p.n.	310
5. Zbieg przepisów	312
Artykuł 65	313
1. Uwagi wprowadzające	313
2. Strona przedmiotowa	313
3. Strona podmiotowa	316
4. Zagrożenie karą i środki karne	317
5. Zbieg przepisów ustawy i zbieg przestępstw	317
Artykuł 66	319
Artykuł 67	323
Artykuł 68	327
1. Uwagi wprowadzające	327
2. Prowadzenie reklamy	328
3. Prowadzenie promocji	329
4. Wbrew zakazom określonym w art. 20 ust. 1 lub 3 u.p.n.	330
5. Strona podmiotowa	332
6. Zagrożenie karą i środki karne	333
7. Zbieg przepisów ustawy i zbieg przestępstw	333
Artykuł 70	335
1. Uwagi wprowadzające	336
2. Artykuł 70 ust. 1 u.p.n.	337
3. Artykuł 70 ust. 2 u.p.n.	347
4. Artykuł 70 ust. 3 u.p.n.	349
5. Artykuł 70 ust. 4 u.p.n.	354
Artykuł 70a	357
1. Uwagi wprowadzające	357
2. Uzależnienie od środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych	359
3. Używanie szkodliwe substancji psychoaktywnej	362
4. Procesowa pozycja i wykorzystanie informacji zebranych przez specjalistę psychoterapii uzależnień	363
5. Certyfikat specjalisty psychoterapii uzależnień	365
6. Zbieranie wywiadu przez specjalistę psychoterapii uzależnień	366

Szczegółowy spis treści

Artykuł 71	371
1. Uwagi wprowadzające	372
2. Artykuł 71 ust. 1 u.p.n.	373
2.1. Przesłanki przestępstwa w związku z używaniem środka odurzającego, substancji psychotropowej lub nowej substancji psychoaktywnej	373
2.2. Pozostałe przesłanki zastosowania art. 71 ust. 1 u.p.n.	375
2.3. Leczenie	377
2.4. Leczenie substytucyjne	379
2.5. Rehabilitacja	382
2.6. Formy prowadzenia leczenia lub rehabilitacji	383
2.7. Wykonywanie obowiązku probacyjnego z art. 71 ust. 1 u.p.n.	385
2.8. Zagadnienia intertemporalne	387
3. Artykuł 71 ust. 2 u.p.n.	388
4. Artykuł 71 ust. 3 u.p.n.	390
5. Artykuł 71 ust. 4 u.p.n.	397
6. Artykuł 71 ust. 5 u.p.n.	398
Artykuł 72	401
1. Uwagi wprowadzające	402
2. Artykuł 72 ust. 1 u.p.n.	403
3. Artykuł 72 ust. 2 u.p.n.	409
4. Artykuł 72 ust. 3 u.p.n.	410
5. Artykuł 72 ust. 4 u.p.n.	410
6. Zagadnienia intertemporalne	412
Artykuł 73	415
Artykuł 73a	417
1. Artykuł 73a ust. 1 u.p.n.	418
2. Artykuł 73a ust. 2 u.p.n.	421
3. Artykuł 73a ust. 3 u.p.n.	422
4. Artykuł 73a ust. 4 u.p.n.	423
5. Artykuł 73a ust. 5 u.p.n.	423
Artykuł 74	427
Artykuł 165 k.k.	433
1. Uwagi wprowadzające	434
2. Zakres zastosowania art. 165 k.k.	444
3. Znamiona czynu zabronionego z art. 165 k.k.	452
3.1. Sprawca	452
3.2. Przedmiot czynności wykonawczej	452
3.3. Czynność sprawcza	462
3.4. Skutek	464
3.5. Strona podmiotowa	481
4. Zagrożenie karą i środki karne	483
5. Zbieg przepisów ustawy i zbieg przestępstw	484
Bibliografia	487
Autorzy	497
Afiliacje	501

Bibliografia

- Andrejew I., *Polskie prawo karne w zarysie*, Warszawa 1973.
- Banasik K., *Wypadek mniejszej wagi w prawie karnym*, „Prokuratura i Prawo” 2008, nr 3.
- Baran-Furga H., Steinbarth-Chmielewska K., *Konsekwencje zdrowotne używania substancji psychoaktywnych*, w: *Uzależnienie od narkotyków. Podręcznik dla terapeutów*, red. P. Jabłoński, B. Bukowska, J. Czabała, Warszawa 2012.
- Baran-Furga H., Steinbarth-Chmielewska K., *Zespoły uzależnień od substancji psychoaktywnych*, w: *Uzależnienie od narkotyków. Podręcznik dla terapeutów*, red. P. Jabłoński, B. Bukowska, J. Czabała, Warszawa 2012.
- Barczak-Oplustil A., w: *Kodeks karny. Część ogólna*, t. I: *Komentarz do art. 53–116*, red. W. Wróbel, A. Zoll, Warszawa 2016.
- Bek T., *Dyrektywa zakazu wykładni homonimicznej na przykładzie definicji „wprowadzania do obrotu” w rozumieniu art. 4 pkt 34 Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii*, „Administracja. Teoria–dydaktyka–praktyka” 2017, nr 3.
- Beniowski M., *Leczenie metadonowe w Polsce*, „Serwis Informacyjny Narkomania” 2008, nr 5.
- Bielski M., *O potrzebie teoretycznej, dogmatycznej i kryminalnopolitycznej refleksji nad negatywnymi przesłankami obiektywnego przypisania skutku przestępnego*, w: *Obiektywne oraz subiektywne przypisanie odpowiedzialności karnej*, red. J. Giezek, P. Kardas, b.m. 2016.
- Bielski M., *Obiektywna przypisywalność skutku w prawie karnym*, niepublikowana rozprawa doktorska, Kraków 2009.
- Bisaga A. Wojnar M., *Farmakologiczne leczenie uzależnień*, w: *Uzależnienie od narkotyków. Podręcznik dla terapeutów*, red. P. Jabłoński, B. Bukowska, J. Czabała, Warszawa 2012.
- Błachnio A., *Glosa do wyroku SA z 4 listopada 2015 r., II AKa 275/15*, „Prokuratura i Prawo” 2017, z. 2.
- Błoński M., *Wybrane problemy praktyczne w orzekaniu w przedmiocie przestępstw narkotykowych*, „Acta Universitatis Lodzensis Folia Iuridica” 2016, z. 76.

- Bogdan G., w: *Kodeks karny. Część szczególna*, t. II, cz. I: *Komentarz do art. 117–211a*, red. W. Wróbel, A. Zoll, Warszawa 2017.
- Bojańczyk A., Razowski T., *W sprawie nieprzekraczalnych granic semantyki*, „Prokuratura i Prawo” 2011, nr 11.
- Bojarski M., *Glosa do uchwały SN z dnia 21 maja 2004 r.*, I KZP 42/03, „Orzecznictwo Sądów Polskich” 2005, nr 1.
- Bojarski M., Radecki W., *Przewodnik po pozakodeksowym prawie karnym*, Wrocław 1998.
- Bojarski M., w: *Pozakodeksowe prawo karne*, t I: *Przestępstwa przeciwko pamięci narodowej, obronności, bezpieczeństwu osób i mienia, zdrowiu*. Komentarz, red. M. Bojarski, W. Radecki, Warszawa 2002.
- Bojarski T., *Glosa do uchwały SN z dnia 28 stycznia 2016 r.*, I KZP 15/15, „Orzecznictwo Sądów Polskich” 2016, nr 10, poz. 99.
- Bojarski T., *Glosa do uchwały SN z dnia 30 lipca 2002 r.*, I KZP 19/02., „Orzecznictwo Sądów Polskich” 2003, nr 7–8.
- Buchała K., *Glosa do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 6 października 1996 r.*, V KKN 79/96, „Państwo i Prawo” 1997, nr 9.
- Buchała K., Zoll A., *Polskie prawo karne*, Warszawa 1997.
- Buchała K., Zoll A., *Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz*, t. I, *komentarz do artykułów 1–116*, Kraków 1998.
- Bujalski M., Dąbrowska K., Wieczorek Ł., *Nowe substancje psychoaktywne w Polsce. Analiza rozwiązań i skutków polityki*, „Alkoholizm i Narkomania” 2017, nr 3.
- Bułat A., *Charakterystyka formy kwalifikowanej przestępstwa handlu narkotykami przez pryzmat orzecznictwa sądowego*, „Wrocławskie Studia Erazmiańskie” 2010, nr 5.
- Burdziak K., *Kierowanie wykonaniem samobójstwa i polecenie jego wykonania*, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 2014, z. 4.
- Charmast M., Janicz M.B., Kolmus M., Łukasiewicz A., Moneta M., Sosnowska A., Strzeżek S., Tytman J., *Postępowanie karne a możliwość terapii osób uzależnionych*, „Probacja” 2009, z. 3–4.
- Chruściel T., Preiss-Mysłowska M., *Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii. Komentarz*, Warszawa 2000.
- Cieślak W., *Środki karne*, w: *System prawa karnego*, t. VI: *Kary i środki karne. Poddanie sprawcy próbie*, red. M. Melezini, Warszawa 2010.
- Czarnecki P., Matukin A., *Intertemporalne aspekty obowiązywania ustawy karnej procesowej – zarys problematyki*, „Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych” 2010, nr 2.
- Dąbrowska-Kardas M., Kardas P., w: *Kodeks karny. Część szczególna. Komentarz*, t. III: *Komentarz do art. 1–52*, red. A. Zoll, Kraków 2006.
- Dąbrowska-Kardas M., Kardas P., w: *Kodeks karny. Część szczególna*, t. III: *Komentarz do art. 278–363*, red. A. Zoll, Warszawa 2017.
- Dąbrowska-Kardas M., Kardas P., w: *Kodeks karny. Część szczególna*, t. III: *Komentarz do art. 278–363 k.k.*, red. A. Zoll, Warszawa 2016.
- Derlatka M., *Glosa do uchwały SN z dnia 27 stycznia 2011 r.*, I KZP 24/10, „Państwo i Prawo” 2011, nr 12.
- Dębski R., *Pozaustawowe znamiona przestępstwa. O ustawowym charakterze norm prawa karnego i znamionach typu czynu zabronionego nie określonych w ustawie*, Łódź 1995.

- Duda J., *Glosa do uchwały sądu Najwyższego z 28 stycznia 2016 r.*, I KZP 15/15, „Orzecznictwo Sądów Polskich” 2016, nr 10.
- Duda J., *Odpowiedzialność karna za obrót narkotykami poza granicami Polski*, artykuł polemiczny, „Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych” 2017, z. 1.
- Duda J., *Umorzenie postępowania karnego w wypadku posiadania narkotyków na własny użytek*, „Państwo i Prawo” 2016, nr 8.
- Duski F., *Narkotyki. Aksjologiczne i prawne podstawy kryminalizacji*, niepublikowana rozprawa doktorska, Kraków 2018.
- Erickson C., *Nauka o uzależnieniach*, Warszawa 2010.
- Filar M., *Przestępczość związana z narkotykami w Polsce*, w: *Prawo karne i proces karny wobec nowych form i technik przestępczości*, red. H. Hirsch, P. Hofmański, E. Pływaczewski, C. Roxin, Białystok 1997.
- Gardocki L., *Prawo karne*, Warszawa 2003.
- Garlicki L., w: *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*, t. II, red. L. Garlicki, Warszawa 2016.
- Ğądzik Z., Hałas G., w: *Kodeks karny. Komentarz*, red. A. Grześkowiak, K. Wiak, Warszawa 2018.
- Gensikowski P., *Instytucja przewidziana w art. 62a ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii*, „Prokuratura i Prawo” 2013, nr 2.
- Gensikowski P., *Materialnoprawne ujęcie przesłanek instytucji przewidzianej w art. 62a ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii*, „Prokuratura i Prawo” 2015, z. 10.
- Giezek J., w: *System prawa karnego. Nauka o przestępstwie. Zasady odpowiedzialności*, t. III, Warszawa 2013.
- Grabowski K., *Kryminalizacja czynów mających za przedmiot dopalacze*, „Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych” 2010, nr 2.
- Grabowski K., *O pewnych cechach przestępstw narkotykowych*, „Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych” 2014, z. 2.
- Grabowski K., Pawłowska M., Wymazała E., *Art. 70a ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i jego znaczenie dla postępowania karnego i leczenie użytkownika narkotyków*, „Serwis Informacyjny Uzależnienia” 2017, z. 2.
- Grotkowska K., Kobyliński K., *Analiza argumentu zdrowia publicznego w dyskusji nad legalizacją miękkich narkotyków*, „Acta Universitas Lodziensis. Folia Iuridica” 2016, z. 76, s. 66–70.
- Grześkowiak A., w: *Kodeks karny. Komentarz*, red. A. Grześkowiak, K. Wiak, Warszawa 2017.
- Gubiński A., *Zasady prawa karnego*, Warszawa 1996.
- Indecki K., *Glosa do uchwały SN z dnia 27 października 2005 r.*, I KZP 32/05, „Orzecznictwo Sądów Polskich” 2007, nr 1.
- Inny słownik języka polskiego PWN*, t. 2, red. M. Bańko, Warszawa 2000.
- Iwański M., *Odpowiedzialność karna za przestępstwa korupcyjne*, Kraków 2016.
- Jabłoński P., Małczewski A., *Dopalacze. Skala zjawiska i przeciwdziałanie*, Warszawa 2014.
- Janicki B., Rzepecki M., *Substancje uzależniające i podstawy ich działania*, Bydgoszcz 2009.
- Jankowski M.M., Ignatowska-Jankowska B., Kumański K., Kamińska A., Świergiel A.H., *Kokaina i układ odpornościowy*, „Alkoholizm i Narkomania” 2012, nr 2.

- Jezusek A., *Glosa do wyroku TK z dnia 4 listopada 2014 r.*, SK 55/13, „Przegląd Sądowy” 2015, nr 11–12.
- Kapka-Skrzypczak L., Cyranka M., Kulpa P., Skrzypczak M., Wojtyła A., *Dopalacze – stan aktualny i wytyczne na przyszłość*, „Medycyna Ogólna i Nauki o Zdrowiu” 2011, nr 4.
- Kardas P., w: *Kodeks karny. Część ogólna, t. I: Komentarz do art. 1–52*, red. W. Wróbel, A. Zoll, Warszawa 2016.
- Kąkol C., *Nieznaczna ilość, znaczny problem*, „Rzeczpospolita” 2012, nr 4.
- Kidawa M., *Dopalacze – przejściowa moda czy realne zagrożenie*, „Serwis Informacyjny Narkomania” 2009, nr 1.
- Kidawa M., *Zjawisko nowych narkotyków w świetle rozwiązań prawnych w Polsce – propozycja stworzenia zintegrowanego systemu*, „Serwis Informacyjny Narkomania” 2013, nr 2.
- Klinowski M., *Granice odpowiedzialności za posiadanie narkotyków*, „Prokuratura i Prawo” 2011, nr 3.
- Klinowski M., *Karalne posiadanie narkotyków w orzecznictwie Sądu Najwyższego*, „Państwo i Prawo” 2010, nr 7.
- Klinowski M., *Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii a konstytucyjna zasada proporcjonalności*, „Prokuratura i Prawo” 2009, nr 2.
- Klinowski M., *W sprawie posiadania narkotyków w orzecznictwie Sądu Najwyższego*, polemika, „Państwo i Prawo” 2012, nr 4.
- Kładoczny P., Wilamowski K., *Wybrane uregulowania ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Komentarz praktyczny*, Warszawa 2017.
- Koczurowska J., *Spoleczność terapeutyczna w psychoterapii uzależnień, w: Uzależnienie od narkotyków. Podręcznik dla terapeutów*, red. P. Jabłoński, B. Bukowska, J. Czabała, Warszawa 2012.
- Konarska-Wrzosek V., *Przestępstwa przeciwko zdrowiu związane ze szkodliwymi używkami, w: System prawa karnego, t. XI: Szczególne dziedziny prawa karnego. Prawo karne wojskowe, skarbowe i pozakodeksowe*, red. M. Bojarski, Warszawa 2014.
- Konarska-Wrzosek V., w: *Kodeks karny. Komentarz*, red. V. Konarska-Wrzosek, Warszawa 2016.
- Konikowska-Kuczyńska J., *Procesowe aspekty postępowania wobec uzależnionych sprawców przestępstw*, „Prokuratura i Prawo” 2013, z. 3.
- Kornak M., *Glosa do uchwały SN z dnia 27 stycznia 2011 r.*, I KZP 24/10, LEX/el. 2011.
- Kosmowski S., *Glosa do uchwały SN z dnia 21 maja 2004 r.*, I KZP 42/03, „Przegląd Sądowy” 2005, nr 7–8.
- Kosmowski S., *Glosa do uchwały SN z dnia 27 października 2005 r.*, I KZP 32/05, „Gdańskie Studia Prawnicze – Przegląd Orzecznictwa” 2006, nr 4.
- Kosmowski S., *Podstawowe problemy stosowania przepisów kryminalizujących nielegalny obrót narkotykami*, „Problemy Prawa Karnego” 2004, nr 25.
- Kotowski W., w: *Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii. Komentarz*, red. A. Ważny, Warszawa 2012.
- Kozioł T., *Glosa do wyroku SA we Wrocławiu z dnia 30 września 1999 r.*, II AKa 290/99, „Palestra” 2001, z. 11–12.

- Kozioł T., *Znaczna ilość środka odurzającego*, „Prokuratura i Prawo” 2010, nr 11.
- Krajewski K., *Ocena ryzyka związanego z nowymi substancjami psychoaktywnymi w świetle procedur unijnych oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii*, „Alkoholizm i Narkomania” 2016, nr 2.
- Krajewski K., *Prawnokarna problematyka nowej ustawy o przeciwdziałaniu narkomani*, „Państwo i Prawo” 1998, z. 4.
- Krajewski K., *Prawo a zmieniający się obraz zjawiska narkomanii*, „Serwis Informacyjny Narkomania” 2013, nr 4.
- Krajewski K., *Problemy narkotyków i narkomanii w ustawodawstwie polskim*, Warszawa 2004.
- Krajewski K., *Przepisy prawne a terapia*, w: *Uzależnienie od narkotyków. Podręcznik dla terapeutów*, red. P. Jabłoński, B. Bukowska, J. Czabała, Warszawa 2012.
- Krajewski K., *Sens i bezsens prohibicji. Prawo karne wobec narkotyków i narkomanii*, Kraków 2011.
- Krajewski K., *Środki zabezpieczające o charakterze leczniczym stosowane wobec sprawców przestępstw uzależnionych od środków odurzających i substancji psychotropowych na podstawie przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii*, w: *System Prawa Karnego*, t. III: *Środki zabezpieczające*, red. L.K. Paprzycki, Warszawa 2015.
- Krajewski K., *Terapia uzależnień i zakłóceń czynności psychicznych o podłożu seksualnym*, w: *System Prawa Karnego*, t. VII: *Środki zabezpieczające*, red. L.K. Paprzycki, Warszawa 2015.
- Krajewski K., *Używanie narkotyków i uzależnienie od nich a przestępczość: implikacje dla prawa karnego*, „Przegląd Więziennictwa Polskiego” 2009, z. 64–65.
- Krajewski K., *Wartości graniczne pojęcia nieznaczna ilość środka odurzającego lub substancji psychotropowej na gruncie art.62a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii*, w: *Wytyczne dotyczące stosowania art. 62 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii – posiadanie narkotyków*, <http://www.politykanarkotykowa.pl/wp-content/uploads/Publikacje/KKrajewski-wartosci_graniczne.pdf>, dostęp: 7 stycznia 2019 r.
- Krajewski K., *Zawieszenie postępowania wobec osoby uzależnionej od środków odurzających lub substancji psychotropowych w świetle przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z 1997 r.*, w: *Zasady procesu karnego wobec wyzwań współczesności. Księga ku czci Profesora Stanisława Waltosia*, red. J. Czapska, A. Gaberle, A. Światłowski, A. Zoll, Warszawa 2000.
- Krajewski R., *Umorzenie postępowania w sprawie o przestępstwo posiadania narkotyków w nieznacznej ilości na własny użytek sprawcy*, „Przegląd Sądowy” 2017, nr 11–12.
- Kubaszewski P., w: *Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii. Komentarz do wybranych przepisów karnych*, red. P. Kładoczny, Warszawa 2013.
- Kujawiński R., *Przeciwdziałanie sprzedaży dopalaczy*, „Kontrola Państwowa” 2017, nr 4.
- Kulesza J., *Glosa do wyroku TK z dnia 4 listopada 2014 r.*, SK 55/13, „Państwo i Prawo” 2016, z. 11.
- Kulik M., w: *Kodeks karny. Komentarz aktualizowany*, red. M. Mozgawa, LEX/el 2018.
- Kulik M., w: *Pozakodeksowe przestępstwa przeciwko zdrowiu*, *Komentarz*, red. M. Mozgawa, Warszawa 2017.

- Kulik M., w: *Pozakodeksowe przestępstwa przeciwko zdrowiu. Komentarz*, red. M. Mozgawa, Warszawa 2017.
- Kurzępa B., *Glosa do postanowienia SN z dnia 27 marca 2014 r.*, V KK 307/13, „Orzecznictwo Sądów Polskich” 2015, nr 7–8, poz. 78.
- Kurzępa B., *Glosa do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 3 grudnia 2014 r.*, II KK 240/14, „Prokuratura i Prawo” 2015, nr 9.
- Kurzępa B., w: *Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii. Komentarz*, red. A. Ważny, Warszawa 2012.
- Kurzępa B., w: *Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii*, red. A. Ważny, Warszawa 2013.
- Lewczyk P., *Wypadek mniejszej wagi w polskim prawie karnym (uwagi de lege lata i postulatory de lege ferenda)*, „Prokuratura i Prawo” 2008, nr 7–8.
- Łatkowski W., *Glosa do uchwały SN z dnia 27 października 2005 r.*, I KZP 32/05, „Prokuratura i Prawo” 2006, nr 10.
- Łuczak K., Muszyńska A., *Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii. Komentarz*, Warszawa 2008.
- Łuczak K., Muszyńska A., *Zawieszenie postępowania karnego wobec osób popełniających przestępstwa w związku z używaniem substancji psychoaktywnych*, „Ius Novum” 2012.
- Łuczak K., *Przepadek a instytucja umorzenia postępowania z art. 62a ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii*, „Ius Novum” 2017, nr 3.
- Majewski J., *Kodeks karny. Komentarz do zmian 2015*, Warszawa 2015.
- Majewski J., w: *Kodeks karny. Część ogólna, t. I: Komentarz do art. 1–52*, red. W. Wróbel, A. Zoll, Warszawa 2016.
- Majewski J., w: *Kodeks karny. Część ogólna, t. I: Komentarz do art. 53–116*, red. W. Wróbel, A. Zoll, Warszawa 2016.
- Makarewicz J., *Kodeks karny z komentarzem*, Lwów 1935.
- Malasińska-Nagórny A., *Pojęcie „znacznej ilości” środków odurzających*, „Prokuratura i Prawo” 2013, nr 11.
- Małecki M., *Karalne czy niekaralne formy form stadialnych?*, w: *Granice kryminalizacji i penalizacji*, red. S. Pikulski, M. Romańczuk-Grącka, Olsztyn 2013.
- Małecki M., *Posiadasz – odpowiadasz! Komentarz do uchwały siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2011 r.*, I KZP 24/10, „Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych” 2011, nr 2.
- Małecki M., *Priorytet art. 37a k.k.*, „Dogmaty Karnisty”, <www.dogmatykarnisty.pl/2016/10/priorytet-art-37a-k-k>, dostęp: 1 grudnia 2018 r.
- Małecki M., *Przygotowanie do przestępstwa. Analiza dogmatycznoprawna*, Kraków 2016.
- Małecki M., *Środki reakcji na czyn zabroniony po reformie Kodeksu karnego z lutego 2015 r. Pierwsze doświadczenia. Zapis dyskusji*, red. J. Majewski, Warszawa 2017.
- Małecki M., w: *Kodeks karny. Część ogólna, t. I: Komentarz do art. 1–52*, red. W. Wróbel, A. Zoll, Warszawa 2016.
- Mamak K., *Niejasny opis typu czynu a zasada nullum crimen sine lege*, w: *Nullum crimen sine lege*, red. I. Sepioło, Warszawa 2013.
- Marciniak J., Marciniak M., *Znaczna ilość środków odurzających a wymóg określoności prawa karnego*, „Wojskowy Przegląd Prawniczy” 2011, z. 1–3.

- Marek A., *Kodeks karny. Komentarz*, Warszawa 2004.
- Marek A., *Prawo karne*, Warszawa 2001.
- Mazurkiewicz M., Głogowski M., Mrowińska D., Pakulski M., Matyjaszczyk M., Kardas P., *Ocena rozpowszechniania, powodów i form użycia tak zwanych „dopalaczy” przez uczestników ankiety internetowej*, „Psychiatria Polska” 2013, nr 6.
- Międzynarodowa Statystyczna Klasyfikacja Chorób i Problemów Zdrowotnych, rewizja X, t. I, wydanie 2008, Centrum Systemów Informacyjnych Ochrony Zdrowia 2012.
- Mozgawa M., w: *Kodeks karny. Komentarz aktualizowany*, red. M. Mozgawa, LEX/el 2018.
- Mozgawa M., w: *Pozakodeksowe przestępstwa przeciwko zdrowiu. Komentarz*, red. M. Mozgawa, Warszawa 2017.
- Musiałowska P., *Prawnokarne aspekty obrotu środkami zastępczymi*, „Internetowy Przegląd Prawniczy TBSP UJ” 2017, nr 5.
- Muszyńska A., *O zmianach w zakresie leczniczych środków zabezpieczających ma tle nowelizacji kodeksu karnego z 2015 roku*, „Nowa Kodyfikacja Prawa Karnego” 2017, z. 43.
- Muszyńska A., *Prawne aspekty reglamentacji obrotu tzw. dopalaczami*, „Homines Hominibus” 2012, nr 8.
- Oczkowski T., w: *Kodeks karny. Komentarz*, red. V. Konarska-Wrzosek, Warszawa 2016.
- Petasz P., w: *Kodeks karny. Część szczególna, t. I: komentarz do artykułów 117–221*, red. M. Królikowski, R. Zawłocki, Warszawa 2017.
- Piaczyńska A., *Przestępstwo udzielania środków odurzających lub substancji psychotropowych*, „Prokuratura i Prawo” 2010, nr 11.
- Piórkowska-Flieger J., w: *Kodeks karny. Komentarz*, red. T. Bojarski, Warszawa 2016.
- Plebanek E., *Wypadek mniejszej wagi – kilka uwag w sporze o charakter instytucji i jego praktyczne konsekwencje*, „Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych” 2011, nr 1.
- Pleńska D., Górniok O., w: *System Prawa Karnego, t. IV, cz. II: O przestępstwach w szczególności*, red. I. Andrejew, L. Kubicki, J. Waszczyński, Wrocław, 1989.
- Postulski K., *Odwołanie odroczenia i przerwy w wykonaniu kary pozbawienia wolności*, „Palestra” 2014, z. 5–6.
- Postulski K., Siwek M., *Przepadek w polskim prawie karnym*, Kraków 2004.
- Postulski K., *Wykonywanie środków zabezpieczających przewidzianych w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii*, „Prokuratura i Prawo” 2008, z. 1.
- Postulski K., *Wykonywanie środków zabezpieczających przewidzianych w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii*, w: *System Prawa Karnego, t. VII: Środki zabezpieczające*, red. L.K. Paprzycki, Warszawa 2015.
- Potulski J., *Glosa do uchwały SN z dnia 27 października 2005 r.*, I KZP 32/05, „Gdańskie Studia Prawnicze – Przegląd Orzecznictwa” 2006, nr 3.
- Preiss-Mysłowska M., w: T. Chruściel, M. Preiss-Mysłowska, *Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii. Komentarz*, Warszawa 2000.
- Pyrcał-Górowska M., *Detencja psychiatryczna orzekana jako środek zabezpieczający w świetle badań aktowych*, Kraków 2017.
- Radecki W., *Glosa do uchwały SN z dnia 27 października 2005 r.*, I KZP 32/05, „Orzecznictwo Sądów Polskich” 2006, nr 6.

- Radecki W., *Glosa do wyroku SN z dnia 1 marca 2006 r.*, wydanie elektroniczne LEX.
- Raglewski J., *Glosa do uchwały SN z dnia 27 stycznia 2011 r.*, I KZP 24/10, 2011.
- Raglewski J., *Kilka uwag de lege lata i de lege ferenda w kwestii karania za posiadanie narkotyków w związku z przeznaczeniem na własne potrzeby*, w: *Problemy wymiaru sprawiedliwości karnej. Księga jubileuszowa Profesora Jana Skupińskiego*, red. A. Błachnio-Parzych, J. Jakubowska-Hara, J. Kosonoga, H. Kuczyńska, Warszawa 2013.
- Raglewski J., *Przepadek*, w: *Nowelizacja prawa karnego 2015. Komentarz*, red. W. Wróbel, Kraków 2015.
- Raglewski J., w: *Kodeks karny. Część ogólna, t. I: Komentarz do art. 1–52*, red. W. Wróbel, A. Zoll, Warszawa 2016.
- Roxin C., *Problematyka obiektywnego przypisania*, w: *Teoretyczne problemy odpowiedzialności karnej w polskim oraz niemieckim prawie karnym. Materiały Polsko-Niemieckiego Sympozjum Prawa Karnego*, red. T. Kaczmarek, Karpacz 1990.
- Rybak-Starczak A., *Glosa do postanowienia SN z dnia 28 września 2006 r.*, I KZP 19/06, „Palestra” 2007, nr 11–12.
- Rybak-Starczak A., *Glosa do uchwały SN z dnia 27 października 2005 r.*, I KZP 32/05, „Palestra” 2006.
- Sagan M., *Glosa do uchwały SN z dnia 27 października 2005 r.*, I KZP 32/05, „Prokuratura i Prawo” 2006, nr 5.
- Sempruch-Malinowska K., Zygałło M., *Redukcja szkód związanych z przyjmowaniem środków psychoaktywnych*, w: *Uzależnienie od narkotyków. Podręcznik dla terapeutów*, red. P. Jabłoński, B. Bukowska, J. Czabała, Warszawa 2012.
- Słownik Języka Polskiego*, red. Doroszewski, 1986.
- Srogosz T., *Prawo międzynarodowe oraz unijne wobec międzynarodowego obrotu narkotykami*, Warszawa 2016.
- Srogosz T., w: *Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii. Komentarz*, Warszawa 2008.
- Sroka T., *Leczenie osób uzależnionych od środków psychoaktywnych*, w: *System Prawa Medycznego, t. II: Szczególne świadczenia zdrowotne*, red. L.A. Bosek, A. Wnukiewicz-Kozłowska, Warszawa 2018.
- Sroka T., *Odpowiedzialność karna za niewłaściwe leczenie. Problematyka obiektywnego przypisania skutku*, Warszawa 2013.
- Sroka T., w: *Kodeks karny. Część szczególna, t. I: Komentarz do artykułów 117–221*, red. M. Królikowski, R. Zawłocki, Warszawa 2017.
- Stefański R.A., *Okoliczności uzasadniające przyjęcie „wypadku mniejszej wagi”*, „Prokuratura i Prawo” 1996, nr 12.
- Stefański R.A., w: *Kodeks karny. Komentarz*, red. M. Filar, Warszawa 2016.
- Stefański R.A., w: *Kodeks karny. Komentarz*, Warszawa 2017.
- Stępień E., *Znaczna ilość środków odurzających, substancji psychotropowej i słomy makowej. Uwagi na tle ustawy o przeciwdziałaniu narkomani w świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego i sądów powszechnych*, „Kwartalnik Sądowy Apelacji Gdańskiej” 2015, nr III.

- Struzik M., *Przestępstwa związane z narkotykami. Próba zdefiniowania zjawiska*, „Serwis Informacyjny Narkomania” 2007, z. 2.
- Suska E., *Ocena możliwości przeciwdziałania zagrożeniom powodowanym przez tzw. dopalacze*, cz. II: *Uwagi o działalności sądów i prokuratury*, „Hygeia Public Health” 2015, nr 3.
- Syroka K., *Regulacje prawa karnego wobec sprawców uzależnionych od narkotyków*, „Serwis Informacyjny Narkomania” 2011, z. 4.
- Szeleszczuk D., w: *Kodeks karny. Komentarz*, red. A. Grześkowiak, K. Wiak, Warszawa 2015.
- Szukalski B., *Kokaina*, „Alkoholizm i Narkomania” 1998, nr 3.
- Świda W., w: *Kodeks karny z komentarzem*, red. I. Andrejew, W. Świda, W. Wolter, Warszawa 1973.
- Tkaczyk-Rymanowska K., *Kilka uwag na temat pojęcia środka zastępczego w aspekcie teoretycznoprawnym*, „Palestra” 2016, nr 11–12.
- Tkaczyk-Rymanowska K., *Problem tzw. dopalaczy i nowych narkotyków w świetle zmian normatywnych do ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii*, „Prokuratura i Prawo” 2016, nr 9.
- Uniwersalny słownik języka polskiego*, t. II, red. S. Dubisz, Warszawa 2003.
- Uniwersalny słownik języka polskiego*, t. III, red. S. Dubisz, Warszawa 2003.
- Uniwersalny słownik języka polskiego*, t. IV, red. S. Dubisz, Warszawa 2003.
- Uzasadnienie projektu ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niektórych innych ustaw, druk sejmowy nr 3420 Sejmu VI Kadencji.
- Warylewski J., *Prawo karne. Część ogólna*, Warszawa 2005.
- Wieczorek D., *Nowe rozwiązania prawne i nowe zadania dla specjalistów terapii uzależnień*, „Serwis Informacyjny Narkomania” 2012, z. 1.
- Wilamowska B., *Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Czy poszliśmy w dobrym kierunku?*, „Serwis Informacyjny Narkomania” 2014, nr 4.
- Wilamowska B., w: *Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii. Komentarz do wybranych przepisów karnych*, Warszawa 2013.
- Wilamowska B., w: *Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii. Komentarz do wybranych przepisów karnych*, red. P. Kładoczny, Warszawa 2013.
- Wolska A., Bagiński Ł., *Problematyka prawna obrotu tzw. dopalaczami*, „Kwartalnik Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury” 2016, nr 2.
- Wolter W., *Uprzywilejowane typy przestępstwa*, „Państwo i Prawo” 1976, z. 1–2.
- Wróbel W., *Zmiana normatywna i zasady intertemporalne w prawie karnym*, Kraków 2003.
- Wróbel W., Zoll A., *Polskie prawo karne. Część ogólna*, Kraków 2013.
- Wrześniewska-Wal I., *Dopalacze w prawie i laboratorium*, „Journal of Laboratory Diagnostics” 2012, nr 3.
- Współczesny słownik języka polskiego*, t. II, red. B. Dunaj, Warszawa 2007.
- Zajac D., *Karalność obrotu dopalaczami w świetle art. 165 k.k.*, (analiza dogmatyczna), „Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych” 2017, nr 1.
- Zajac D., *Odpowiedzialność karna za czyny popełnione za granicą*, Kraków 2017.

Bibliografia

- Zajac D., *Zagrozenie karą jako przesłanka stosowania tymczasowego aresztowania*, „Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych” 2018, nr 4.
- Zajac D., *Zgoda dzierżyciela dobra prawnego na zachowanie ryzykowne jako okoliczność wpływająca na zakres odpowiedzialności karnej*, „Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych” 2018, nr 2.
- Zieliński M., *Wykładnia prawa. Zasady, reguły, wskazówki*, Warszawa 2012.
- Zoll A., *Podstawy teoretyczne regulacji współdziałania przestępnego w projekcie kodeksu karnego*, „Państwo i Prawo” 1995, z. 6.
- Zoll A., w: *Kodeks karny. Część ogólna, t. I: Komentarz do art. 1–52*, red. W. Wróbel, A. Zoll, Warszawa 2016.
- Zoll A., w: *Kodeks karny. Część ogólna, t. I: Komentarz do art. 53–116*, red. W. Wróbel, A. Zoll, Warszawa 2016.
- Zoll A., w: *Kodeks karny. Część szczególna, t. II: Komentarz do art. 117–211a*, red. A. Zoll, Kraków 2004.
- Zontek W., *Jak posiadać, aby nie posiadać? Kilka refleksji nad orzecznictwem sądowym ostatnich lat w sprawach narkotykowych*, „Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych” 2010, nr 1.
- Żak P., *Odpowiedzialność karna za przemyt poza obszarem Unii Europejskiej*, „Prokuratura i Prawo” 2014, nr 4.